

Ειδικά Θέματα Αρχιτεκτονικού Χώρου και Επικοινωνίας 8^{ου}: Κατεύθυνση Β
8^ο Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015

Διάλογοι φιλοσοφίας και αρχιτεκτονικής: Έννοιες και θεωρίες από την Αναγέννηση έως την Αποδόμηση

Διδάσκων: Νικόλαος-Ίων Τερζόγλου, Δρ. Αρχιτέκτων, Επικ. Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Το μάθημα έχει ως κεντρικό πεδίο αναφοράς τον φιλοσοφικό και αρχιτεκτονικό λόγο της Ευρωπαϊκής Νεωτερικότητας, καλύπτοντας την περίοδο από την Αναγέννηση του 15^{ου} αιώνα έως την Σύγχρονη Εποχή.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

1. Η κριτική εμβάθυνση σε βασικές ιδέες και έννοιες της αρχιτεκτονικής και της φιλοσοφικής σκέψης, όπως αυτές ανιχνεύονται σε επιλεγμένα κείμενα αρχιτεκτόνων, φιλοσόφων και στοχαστών κατά την διάρκεια της παραπάνω περιόδου.
2. Η απόπειρα αποκάλυψης και ανάδειξης πιθανών σχέσεων και ανταποκρίσεων του αρχιτεκτονικού λόγου με τον κόσμο των φιλοσοφικών ιδεών και τον πνευματικό πολιτισμό κάθε εποχής, σε άμεση συνάρτηση με το 'πρόβλημα' του χώρου.
3. Η διερεύνηση της επικαιρότητας των παραπάνω ιδεών και εννοιών για τον εμπλουτισμό των νοηματικών διαστάσεων και την πληρέστερη σύλληψη και οργάνωση του σύγχρονου αρχιτεκτονικού χώρου.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Το μάθημα έχει ανοικτό και ερευνητικό χαρακτήρα. Οι σπουδαστές καλούνται να συστηματοποιήσουν *τα δικά τους ερευνητικά ενδιαφέροντα* σε συνάρτηση με την ευρύτερη θεματική του μαθήματος και να καταλήξουν στη συγγραφή μίας σύντομης θεωρητικής εργασίας, μετά από συνεννόηση με τον διδάσκοντα και ατομική βιβλιογραφική τους καθοδήγηση.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

1. Φιλοσοφία / Αρχιτεκτονική: Βασικές Έννοιες.
2. 15^{ος} Αιώνας: Η Κουλτούρα της Αναγέννησης: Ουμανισμός / Ο 'Αρχιτέκτων' / Alberti
3. 17^{ος} Αιώνας: Η Επιστημονική Επανάσταση: Χώρος / Descartes / Newton
4. 18^{ος} Αιώνας: Ο Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός: Εγκυκλοπαιδεία / Ο 'Μηχανικός' / Boullée
5. 19^{ος} Αιώνας (I): Η Βιομηχανική Επανάσταση: Ιδεατοί Τύποι Χώρου / Ρομαντισμός
6. 19^{ος} Αιώνας (II): Ηθική – Ψυχή – Αρχιτεκτονική : Ruskin / Nietzsche / Art Nouveau
7. 20^{ος} Αιώνας (I): Πυρήνες Μοντερνισμού: Bauhaus / Le Corbusier
8. 20^{ος} Αιώνας (II): Τόπος + Φαινομενολογία: Heidegger / Πικιώνης / Κωνσταντινίδης
9. 20^{ος} Αιώνας (III): Η Αποδόμηση εναντίον της Δομής: Μεταμοντέρνο / Μοντέρνο / Derrida
10. Η Σύγχρονη Συνθήκη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Για την Θεωρία της Αρχιτεκτονικής :

Architectural Theory from the Renaissance to the present, With a preface by B.Evers and an introduction by C.Thoenes, Taschen, Köln, 2003 [Ελληνική Έκδοση: *Αρχιτεκτονική Θεωρία, Από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα*, Μπφρ. Π. Μαρτινίδης, Taschen/Γνώση, Αθήνα, 2005] [ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΗΣΙΩΝ: 720.1 ΑΡΧ]

Για την Ιστορία της Φιλοσοφικής Σκέψης στη Νεωτερικότητα :

Windelband, W., Heimsoeth, H., *Εγχειρίδιο Ιστορίας της Φιλοσοφίας, Β' Τόμος, Η Μεσαιωνική Φιλοσοφία, Η Φιλοσοφία της Αναγέννησης, Η Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*, Μπφρ. Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, Γ' Έκδοση, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, Αθήνα, 1995 [ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ: 109 WIN]

Windelband, W., Heimsoeth, H., *Εγχειρίδιο Ιστορίας της Φιλοσοφίας, Γ' Τόμος, Η Γερμανική Φιλοσοφία, Η Φιλοσοφία του 19^{ου} αιώνα, Η Φιλοσοφία του 20^{ου} αιώνα*, Μτφρ. Ν.Μ.Σκουτερόπουλος, Β' Έκδοση, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα, 1991 [BIBΛΙΟΘΗΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΥ: 109 WIN]

Για την Ιστορία και τον Πολιτισμό της Ευρωπαϊκής Νεωτερικότητας :

Burns, E.M., *Ευρωπαϊκή Ιστορία, Εισαγωγή στην Ιστορία και τον Πολιτισμό της Νεότερης Ευρώπης, Τόμος Πρώτος*, Επιμέλεια-Εισαγωγή: Ι.Σ. Κολιόπουλος, Εκδοτικός Οίκος «Παρατηρητής», Θεσσαλονίκη, 1983 [BIBΛΙΟΘΗΚΗ Α.Σ.Κ.Τ.: 940.19 BUR]

Burns, E.M., *Ευρωπαϊκή Ιστορία, Εισαγωγή στην Ιστορία και τον Πολιτισμό της Νεότερης Ευρώπης, Τόμος Δεύτερος*, Εκδοτικός Οίκος «Παρατηρητής», Θεσσαλονίκη, 1983 [BIBΛΙΟΘΗΚΗ Α.Σ.Κ.Τ.: 940.19 BUR]

Βιβλιογραφία Βάσης του Μαθήματος :

Νικόλαος-Ίων Τερζόγλου, *Ιδέες του Χώρου στον Εικοστό Αιώνα*, Εκδόσεις νήσος, Αθήνα, 2009 [BIBΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΗΣΙΩΝ: 720.1 TER]

Νικόλαος-Ίων Τερζόγλου (επιμ.), *Διάλογοι Φιλοσοφίας και Αρχιτεκτονικής: Έννοιες και Θεωρίες από την "Αναγέννηση" έως την "Αποδόμηση"*, Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, 2012 [BIBΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΗΣΙΩΝ: 720.104 ΔΙΑ]

Κυριακή Τσουκαλά, Νικόλαος-Ίων Τερζόγλου, Χαρίκλεια Παντελίδου (επιμ.), *Τομές Ήθους και Χώρου*, Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη, 2012 [BIBΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΗΣΙΩΝ: 720.1 TOM]

Neil Leach (ed.), *Rethinking Architecture. A Reader in Cultural Theory*, Routledge, London and New York, 1997 [BIBΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΗΣΙΩΝ: 720.1 RET]